

אופן הטיפול בעסקאות תיווך או מכירת רכב פרטי, אופנוע או טרקטורון
סיכום הוראות פרשנות 1/2020 – שיצאו ביום 18 במאי 2020

1. רקע כללי

ענף הרכב המשומש מתאפיין בשני סוגים של עסקאות

- א. עסקת תיווך – העוסק מקבל רכב משומש למכירה מנפיק למוכר אישור על מסירת הרכב ולאחר מכירת הרכב העוסק מעביר כספים מהקונה למוכר בניכוי עמלת התיווך
- ב. עסקת קניה ומכירה - העוסק קונה את הרכב המשומש מהמוכר כנגד הסכם רכישה, בעת מכירת הרכב העוסק מוציא חשבונית מס לקונה על ההפרש שבין מכיר הקנה למחיר הרכישה.

2. המסד החוקי

- א. סעיף 5 לחוק מס ערך מוסף – " שר האוצר רשאי לבקש סוגים של דברי אומנות ושל נכסים משומשים... שהמס עליהם שהם נמכרים בידי מי שעסקו מכירת נכסים אלה, יהיה לא ממחירם המלא אלא מההפרש שבין מחירם בעת המכירה לבין מחירם בעת הרכישה .."
- ב. תקנה 2 לתקנות מס ערך מוסף - " (א) על מכירת רכב פרטי משומש, אופנוע או טרקטורון משומש בידי עוסק שעסקו קניית רכב משומש ומכירתו יחולו הוראות סעיף 5 לחוק, והמס ישולם על ההפרש.."

3. אופן הטיפול בעסקאות תיווך או מכירה של רכב משומש

א. עסקת תיווך של רכב משומש -

1. קבלה - בעת קבלת התמורה על העוסק להוציא קבלה לקונה . בקבלה יצוין כל תקבול בנפרד, שם המשלם או הקונה, סכום התקבול ומהות התקבול יצויין כי התמורה נתקבלה בעבור המוכר
 2. חשבונית מס - בעת העברת הכספים למוכר על העוסק להוציא חשבונית מס על שם מוכר הרכב בגין עמלת התיווך
 3. ספר תיווך – על העוסק לנהל ספר תיווך כאמור בתוספת י' להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסים)
- ב. עסקת קניה ומכירה של רכב משומש –
1. על מכירת רכב משומש בידי עוסק יחולו הוראות סעיף 5(א) לחוק ותקנה 2(א) לתקנות מע"מ
 2. חשבונית מס – מחיר העסקה החייב במס יהא ההפרש שבין מחיר הרכב בעת המכירה לבין מחירו בעת הרכישה – על המוכר להוציא לקונה חשבונית בהתאם.
 3. דגש מיוחד ניתן שהאמור בסעיף 1 לעיל כי חבות המס סגין ההפרש בין הקניה למכירה תחול על כל רכב משומש בנפרד
 4. יצוין כי הוראות אלו לא יחולו במקרים שבהם נרכש רכב משומש מעוסק שהיה רשאי לנכות את מס התשומות בשל רכישתו או יבואו.

- במקרים אלה מחיר העסקה הוא מלוא התמורה המתקבלת ועל העוסק להוציא חשבונית מס על מלוא התמורה מתקבלת.
5. קבלה – בחוזר לא ניתנה התייחסות לקבלה, אולם מהוראות ניהול ספרים עולה כי יש להוציא קבלה על מלוא התמורה המתקבלת בשני המקרים המתוארים בסעיף 2 ו 4 כאמור לעיל.
6. ספר סחר – על העוסק לנהל ספר סחר כאמור בתוספת י' להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסים).
- ג. חשבונית עסקה – לפי סעיף 45 לחוק עוסק חייב להוציא לקונה חשבונית עסקה על כל עסקה גם אם הם פטורים ממס לפי סעיף 47 רשאי העוסק להוציא חשבונית מס במקום חשבונית עסקה. העוסק חייב לעשות כן לפי דרישת הלקוח.